

Sygn. akt I C 543/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2016r.

SĄD OKRĘGOWY w ŁOMŻY w WYDZIALE I CYWILNYM,

w składzie:

PRZEWODNICZĄCY: SSO ANDRZEJ KORDOWSKI

PROTOKOLANT: KATARZYNA MILEWSKA

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2016 r. w Łomży

na rozprawie,

sprawy z powództwa A. S. (1)

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę 210.000 zł.

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda A. S. (1) kwotę 150.000 / sto pięćdziesiąt/ tysięcy złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 stycznia 2015r. do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda A. S. (1) kwotę 17.940,24 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu;

Sygn. akt I C 543/16

UZASADNIENIE

Powódka A. S. (1) w pozwie skierowanym przeciwko (...) S.A. w W. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 210.000 zł z ustawowymi odsetkami w tym kwotę 150.000 zł. z odsetkami od dnia 26 marca 2012 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 60.000 zł. z odsetkami od dnia 04.04.2015r. tytułem stosownego odszkodowania oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, iż w wyniku wypadku drogowego z dnia 11 kwietnia 2008 r. śmierć poniosły jego trzy siostry: E., A. i M.. Sprawca wypadku był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego. Pozwany dokonał wypłaty na rzecz powódki świadczenia z tytułu odszkodowania na podstawie art. 446 § 3 k.c. Pismem z dnia 12 marca 2012 r. powód zgłosił dodatkowe i odrębne roszczenie tytułem zadośćuczynienia w ramach regulacji art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. , natomiast w dniu 03.03.2015r. zgłosił roszczenie z tytułu stosownego odszkodowania. Pozwany odmówił wypłaty świadczenia z tytułu zadośćuczynienia, natomiast w zakresie odszkodowania nie udzielił odpowiedzi.. Powód podniosła, iż nagła śmierć trzech sióstr spowodowała u niej ogrom bólu i cierpienia oraz miała wpływ na jej stan psychiczny. Doznał również pogorszenia sytuacji rodzinnej i majątkowej, gdyż musiał przejąć gospodarstwo rolne rodziców w młodym wieku, utracił od nich wsparcie finansowe i pomoc zw względu na stan ich zdrowia psychicznego

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje.

W wyniku obrażeń doznanych w wypadku samochodowym z dnia 11 kwietnia 2008 r. zmarły trzy siostry powoda – A. S. (2) (urodzona (...)), E. S. (urodzona (...)) i M. S. (urodzona (...)).

Sprawca tego wypadku P. D. prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 20 listopada 2008 r. sygn. akt II K 18/08 został uznany za winnego tego, że w dniu 11 kwietnia 2008 r. w S., nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem osobowym marki (...), nr rej. (...) nie dostosował prędkości do sytuacji drogowej i sposobu poruszania się poprzedzającego go samochodu, w wyniku czego najechał na tył kierowanego przez A. S. (2) samochodu marki (...) nr rej. (...), spychając go na przeciwny pas ruchu pod jadący z naprzeciwka (...) nr rej. (...), w wyniku czego doszło do zderzenia tych pojazdów i spowodowania u jadących (...) A. S. (2), E. S. i M. S. oraz E. B. obrażeń ciała skutkujących ich zejście śmiertelne na miejscu wypadku.

Posiadacz pojazdu, którym kierował sprawca wypadku w dacie zdarzenia korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych na podstawie umowy ubezpieczenia zawartej z pozwanym (...) S.A. w W..

A. S. (2), E. S. i M. S. były siostrami powoda A. S. (1) i razem z nim oraz rodzicami wspólnie zamieszkiwały. W chwili śmierci miały one ukończone: A. S. (2) – 20 lat, E. S. – 18 lat i M. S. – 17 lat. Wszystkie trzy uczyły się w Technikum Ż. i Gospodarstwa (...) w N. - A. S. (2) - w czwartej klasie, E. S. - w trzeciej klasie, zaś M. S. - w pierwszej klasie. Były one zdrowe. Zginęły w trakcie podróży samochodem do szkoły do N.. Wszystkie trzy siostry powoda osiągały bardzo dobre wyniki w nauce, zdobywały nagrody za różne osiągnięcia, a z ich wychowaniem rodzice nie mieli żadnych problemów. Powód miała bardzo dobre relacje z siostrami. Był najmłodszy z rodzeństwa, w chwili zdarzenia miał 14 lat, dlatego też siostry często opiekowały się nim, bawiły, gdy rodzice wykonywali prace na gospodarstwie rolnym (...) razem z nimi czas na rozmowach, a także wspólne święta i różne uroczystości rodzinne. Dom stron, kiedy mieszkały w nim jej córki był zawsze wesoły, były one inicjatorkami m.in. wspólnego grillowania. Były one czynne i pomocne.

Powód nie podjął leczenia psychologicznego. Przedmiotowe zdarzenie spowodowało, iż musiał wspierać w pograżonych w żałobie rodzicach oraz w dużym większym stopniu pomagać w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Nigdy nie pogodził się ze śmiercią sióstr, bardzo często je wspomina. Ukończył gimnazjum oraz technikum rolnicze, gdzie zdał egzamin zawodowy i maturę. W 2016r. rodzice przekazali mu gospodarstwo rolne, które obecnie prowadzi samodzielnie wraz z ich pomocą. Gospodarstwo liczy ok. 30 ha i nastawione jest na produkcję mleczną.

Obecnie powód liczy aktualnie 21 lat, ma wykształcenie średnie, jest osoba samotną.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie : zeznań świadków B. S. / k- 36 prot. elekt. 00:02:08-00:10:46/ Z. S. / k-36 prot. elekt. 00:11:52-00:18:05/, akt Sądu Okręgowego w Łomży I C 421/10, I C 96/11, I C 44/15, I C 99/14 oraz akt szkodowych PL 2008112403861.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Przedmiotowe powództwo, oparte na przepisach art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c., zasługuje na uwzględnienie.

Bezspornym jest, że śmierć sióstr powoda nastąpiła w dniu 11 kwietnia 2008r, a zatem przed wejściem w życie art. 446§4kc wprowadzonego ustawową z dnia 30 maja 2008r. o zmianie ustawy- Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw / Dz. U. nr 116 poz. 731/.

Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę w pełni podziela utrwalony w judykaturze pogląd, zgodnie z którym najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2010 r., III CZP 76/10, LEX nr 604152, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11, LEX nr 950584). Ponadto, jak

słusznie wskazał Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 6 września 2012 r. w sprawie I ACa 739/12 (LEX nr 1223205), wprowadzenie do systemu prawnego art. 446 § 4 k.c. nie stanowi o powstaniu roszczeń o zadośćuczynienie w przypadku śmierci osób bliskich dopiero od momentu jego wejścia w życie, niewątpliwie zaś ułatwia dochodzenie tego roszczenia. Jednakże w przypadku osób, których dobro osobiste w postaci więzi rodzinnej naruszone zostało czynem niedozwolonym, który miał miejsce przed wejściem w życie tego przepisu, jedyną podstawą ich roszczeń o zadośćuczynienie jest przepis art. 448 k.c. w zw. z art. 23 i 24. k.c. Ze stanowiska zaprezentowanego w tym wyroku wynika ponadto, iż nie jest wyłączona z zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność ubezpieczyciela za szkodę w postaci naruszenia dóbr osobistych osób najbliższych osoby zmarłej, wywołane śmiercią na skutek wypadku spowodowanego przez kierującego pojazdem mechanicznym, za którą on sam ponosi odpowiedzialność (zob. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 27 lutego 2013 r., I ACa 864/12, LEX nr 1292643).

Zgodnie z treścią art. 448 zd. 1 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. W świetle ustalonego orzecznictwa nie ulega wątpliwości, iż prawo do życia w rodzinie i utrzymywanie tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie na podstawie art. 23 k.c. i 24 k.c. (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2012 r., I CSK 314/11, LEX nr 1164718; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 11 grudnia 2012 r., I ACa 1006/12, LEX nr 1283356; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 7 listopada 2011 r., I ACa 488/12; LEX nr 1237242).

Odnośnie wysokości zadośćuczynienia należnego uprawnionemu z tytułu naruszenia jego dóbr osobistych, przy jego ustalaniu należy mieć na względzie przede wszystkim to, iż musi ono spełniać funkcje kompensacyjną, czyli zatrzeć lub co najmniej złagodzić następstwa naruszenia dóbr osobistych. W doktrynie przyjmuje się, iż wysokość zadośćuczynienia powinna zależeć przede wszystkim od wielkości doznanej krzywdy. Dla jej sprecyzowania i przyjęcia „odpowiedniej” sumy zadośćuczynienia uwzględnić należy takie okoliczności jak rodzaj naruszonego dobra prawnego, rozmiar doznanej krzywdy, intensywność naruszenia, stopień negatywnych konsekwencji dla pokrzywdzonego, nieodwracalność skutków naruszenia, stopień winy sprawcy (por. komentarz do art. 448 k.c., Agnieszka Rzetecka-Gil, Lex 2011). Szerzej analizą pojęcia odpowiedniej sumy zadośćuczynienia zajął się Sąd Apelacyjny w Gdańsku, który w wyroku z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie V ACa 646/12 (LEX nr 1220462) wskazał, iż przy ocenie, jaka suma jest, w rozumieniu art. 448 k.c., odpowiednia tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę spowodowaną naruszeniem dóbr osobistych, należy mieć na uwadze rodzaj dobra, które zostało naruszone oraz charakter, stopień nasilenia i czas trwania doznawania przez osobę, której dobro zostało naruszone, ujemnych przeżyć psychicznych spowodowanych naruszeniem. U. te kryteria na potrzeby sprawy, w której zdarzeniem wywołującym krzywdę jest śmierć osoby najbliższej wskazać należy, że okoliczności wpływające na wysokość świadczenia z art. 448 k.c. to m.in.: dramatyzm doznań osób bliskich zmarłego, poczucie osamotnienia, cierpienia moralne wywołany śmiercią osoby najbliższej, rola jaką w rodzinie pełniła osoba zmarłego, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem odejścia (np. nerwicy, depresji), roli pełnionej w rodzinie przez osobę zmarłą, stopień, w jakim pokrzywdzony będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości i zdolności jej zaakceptowania, leczenie doznanej traumy, wiek pokrzywdzonego.

W niniejszej sprawie na podstawie wszechstronnej analizy zgromadzonego materiału dowodowego należy przyjąć, iż niewątpliwie powód doznał krzywdy, w postaci przede wszystkim cierpień psychicznych, pozostającej w adekwatnym związku przyczynowym z wypadkiem z dnia 11 kwietnia 2008 r. W wyniku obrażeń doznanych w tym wypadku, życie straciły trzy siostry powoda, z którymi łączyły go głębokie pozytywne więzi. W wyniku przedmiotowego zdarzenia powód utracił najbliższe osoby, z którymi kontakt sprawiał powodowi radość na co dzień i z którymi wiązał on plany na przyszłość w zakresie wsparcia na linii brat- siostry. Jak wynika z dowodów znajdujących się w aktach tej sprawy, jak i w aktach spraw do niej dołączonych, przed przedmiotowym wypadkiem wszystkie trzy siostry powoda były młodymi, zdrowymi, pełnymi życia dziewczętami, które bardzo dobrze się uczyły. Sam kontakt z siostrami, spędzanie czasu na rozmowach z nimi i wspólnym świętowaniu różnych okazji rodzinnych, sprawiał powodowi radość. Siostry były dla powoda opiekunkami w trakcie nieobecności rodziców w domu, mógł liczyć na ich pomoc w nauce czy też

w rozwiązywaniu problemów charakterystycznych dla nastolatków. Śmierć siostr nastąpiła kilka dni po urodzinach powoda, gdzie wspólnie i radośnie je świętowali, co spowodowało jeszcze większe negatywne doznania emocjonalne.

Nagła, tragiczna śmierć siostr zaburzyła dotychczasowe spokojne życie powoda. Z dnia na dzień jego dzieciństwo uległo zaburzeniu, musiał nie tylko samodzielnie rozwiązywać swoje problemy, ale również stać się wsparciem dla swoich rodziców. W większym stopniu zaczął pomagać swoim rodzicom w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Jak wynika z zeznań B. S. i Z. S. powód podtrzymywał ich na duchu, był najmocniejszy psychicznie z całej rodziny po wypadku. Wskazali, że powód nie związał się na stałe z żadną dziewczyną albowiem każda przypomina im ich zmarłe córki.

Z omówionego powyżej materiału dowodowego niewątpliwie wynika, iż powód doznał, w związku ze śmiercią jego trzech siostr, krzywdy w postaci opisanych powyżej cierpień psychicznych. Zgromadzone w sprawie dowody pozwoliły, w wyczerpującym stopniu, na ustalenie wszystkich istotnych w niniejszej sprawie okoliczności, w tym przede wszystkim wpływu przedmiotowego wypadku na aktywność życiową, dalsze życie emocjonalne powoda i jego konsekwencji w życiu osobistym i społecznym, jak też ocenę stanu emocjonalnego powoda po wypadku.

Mając na uwadze wszystkie wskazane powyżej okoliczności wynikające z zebranych w sprawie wiarygodnych dowodów, Sąd uznał, iż odpowiednią kwotą zadośćuczynienia jest kwota 150.000 zł i taką kwotę zasądził od pozwanego na rzecz powódki (pkt 1 wyroku). Podstawę orzeczenia w tym zakresie stanowi art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c.

W ocenie Sądu żądana przez powoda kwota 150.000 zł nie jest wygórowana. Wysokość zadośćuczynienia winna być bowiem utrzymana w rozsądnych granicach i przyjęta przez Sąd kwota w realiach przedmiotowej sprawy odpowiada temu warunkowi. Suma ta przedstawia ekonomicznie odczuwalną wartość, biorąc pod uwagę aktualne stosunki majątkowe społeczeństwa, jak też sytuację materialną powoda, a jednocześnie nie jest nadmierna w stosunku do rozmiarów doznanej krzywdy.

O odsetkach od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 817 k.c., określając początek ich biegu na dzień 9 stycznia 2015r. Termin ten wynika z akt szkodowych PL 2008112403861. Znajduje się tam pismo pełnomocnika powoda z dnia 19 grudnia 2014r., w którym wzywa ubezpieczyciela, w imieniu powoda A. S. (1) do zapłaty na jego rzecz zadośćuczynienia w wysokości 250.000 zł do dnia 08.01.2015r. Powód nie udowodnił, aby we wcześniejszym terminie domagał się wypłaty zadośćuczynienia na jego rzecz, a zgodnie z art. 6kc na nim leży ciężar udowodnienia tego faktu. Wcześniejsza korespondencja znajdująca się w aktach szkodowych, jak również dołączonych akt spraw prowadzonych przez Sąd Okręgowy w Łomży dotyczyła jedynie rodziców powoda. W żadnym z tych pism rodzice powoda, którzy mogli działać jako przedstawiciele ustawowi wówczas małoletniego A. S. (1), nie domagali się wypłaty zadośćuczynienia na jego rzecz. Dlatego też sąd przyjął datę 9 stycznia 2015 jako termin rozpoczęcia biegu terminu odsetek ustawowych. W dacie doręczenia pozwanemu wezwania do zapłaty kwoty zadośćuczynienia, możliwa była w pełni ocena zakresu krzywdy powoda. Do postawienia roszczenia w stan wymagalności konieczne zatem było wezwanie wystosowane przez wierzyciela, zawierające wskazanie żądanej kwoty. Podobne stanowisko zawarł Sąd Apelacyjny w Białymstoku w sprawie I A Ca 636/14 dotyczącej matki powoda, B. S..

Oddaleniu w całości podlegało roszczenie powoda o zapłatę kwoty 60.000 zł tytułem odszkodowania. Żądanie swoje oparł na treści art. 446§3kc, z którego wynika, że istnieje możliwość przyznania najbliższym członkom rodziny zmarłego stosownego odszkodowania, jeżeli wskutek śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie sytuacji życiowej

Zgodnie ze stanowiskiem Sąd Apelacyjny w Białymstoku zawartego w uzasadnieniu wyroku w sprawie I A Ca 48/16 z "pogorszeniem sytuacji życiowej mamy do czynienia wówczas, gdy śmierć bezpośrednio poszkodowanego wywołuje różnorodne następstwa, przejawiające się w uszczerbku poniesionym przez inne podmioty, w postaci na przykład uczucia osamotnienia i trudności życiowych dziecka pozbawionego troski i opieki matki, osłabienia energii życiowej, przyspieszenia choroby. Szkoda, o której mowa w art. 446 § 3 k.c. choć ma charakter majątkowy, nie jest tak policzalna, jak w przypadku utraty lub uszkodzenia konkretnego składnika majątkowego i przy jej określeniu nie sposób abstrahować od przekładających się na aktywność życiową i szanse powodzenia na przyszłość czynników

subiektywnych związanych z traumą spowodowaną śmiercią osoby najbliższej (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 kwietnia 2013 roku, Lex 1315666; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 6 lipca 2016 roku, Lex 2106864). Sąd Apelacyjny zwraca uwagę, że odszkodowanie z art. 446 § 3 k.c. obejmuje szkody, które nie ulegają uwzględnieniu przy zasądzeniu renty, choć są to szeroko pojęte szkody majątkowe, pomimo tego, że nieuchwytnie lub trudne do wymierzenia i obliczenia, ale prowadzące do znacznego pogorszenia sytuacji życiowej osoby najbliższej. Przy ustalaniu tego odszkodowania podlegają także rozważeniu inne czynniki niematerialne niż uwzględnione przy zastosowaniu art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c., czy też art. 446 § 4 k.c. (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2012 roku, II CSK 677/11, Lex 1228483). Należy zaznaczyć, że pogorszenie sytuacji życiowej polega nie tylko na pogorszeniu obecnej sytuacji materialnej, ale obejmuje także przyszłe szkody majątkowe polegające na utracie realnej możliwości polepszenia warunków życia w przyszłości (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2009 roku, I CSK 149/09, Lex 607232). Określona suma odszkodowania powinna stanowić adekwatne, realnie odczuwalne przysporzenie. Celem tego świadczenia jest umożliwienie uprawnionemu przystosowania się do zmienionych warunków (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2012 roku, II CSK 677/11, Lex 1228438). Podstawowym warunkiem przyznania takiego świadczenia jest jednak wykazanie, że pomiędzy utratą życia przez bezpośrednio poszkodowanego, a pogorszeniem się sytuacji życiowej najbliższych członków jego rodziny zachodzi adekwatny związek przyczynowy.”

Celem regulacji wynikającej z art. 446 § 3 k.c. jest chociażby częściowe zrehabilitowanie uszczerbku w postaci znacznego pogorszenia sytuacji życiowej, będącego następstwem zdarzenia, w którym poniósł śmierć najbliższy członek rodziny. Odszkodowanie to ma szczególny charakter, polegający na dążeniu do naprawienia szkody majątkowej, która jest ściśle powiązana z krzywdą niemajątkową, a ponadto obie postacie tych szkód wzajemnie negatywnie na siebie oddziałują, skutkując znacznym pogorszeniem sytuacji życiowej. Niewątpliwie powoduje to trudności w ścisłym wyliczeniu rozmiaru tej szkody, stąd mowa o "stosownym", a nie "należnym" odszkodowaniu i wymaga rozważenia wszystkich okoliczności konkretnej sprawy. Ocena pogorszenia tej sytuacji i stopnia jego rozległości w znaczeniu sfer życia, których dotknęło, powinna być prowadzona w oparciu o szczegółową analizę położenia, w jakim znajduje się osoba uprawniona z uwzględnieniem wszystkich okoliczności, które mają wpływ na jej warunki (trudności) życiowe, wiek, stopień samodzielności życiowej, stosunki rodzinne i majątkowe, warunki wychowawcze oraz przeprowadzenie porównania z sytuacją, w jakiej znalazłby się uprawniony, gdyby nie śmierć osoby bliskiej. Znaczne pogorszenie zależne jest od rozmiarów ujemnych następstw o charakterze majątkowym, a także zmian z sferze dóbr niemajątkowych, już istniejących oraz dających się przewidzieć w przyszłości na podstawie zasad doświadczenia życiowego (wyrok SA w Białymstoku z dnia 22 czerwca 2016 r., I ACa 161/16, LEX nr 2071287). Jednakże zasądzenie odszkodowania na podstawie art. 446 § 3 k.c. wymaga wykazania pogorszenia sytuacji życiowej w aspekcie ekonomicznym powiązanego ze śmiercią osoby bliskiej i to w stopniu znacznym - art. 361 § 1 k.c. (wyrok SA w Krakowie z dnia 30 czerwca 2016 r., I ACa 223/16, LEX nr 2073876).

W ocenie Sadu O. w Ł. strona powodowa, na której zgodnie z art. 6 kc leżał ciężar dowodu, nie wskazała dowodów świadczących o tym, iż w wyniku śmierci siostr, powód poniósł szkodę, która może zostać zrehabilitowana na podstawie art. 446§3kc. Subiektywne przekonanie powoda, iż w przyszłości jego siostry byłyby wsparciem na kolejne lata jest niewystarczającym dla uwzględnienia jego żądań w tym zakresie, które musi być ocenione w kategoriach obiektywnych. W realiach przedmiotowej sprawy, powód wskazuje jako okoliczności znacznego pogorszenia sytuacji życiowej fakt przejścia przez niego gospodarstwa rolnego oraz konieczność opieki nad rodzicami. Podczas przesłuchania na rozprawie w dniu 14 października 2016r. powód wskazał, że wielkość gospodarstwa rolnego, stan inwentarza nie zmienił się od czasu tragicznego wypadku. Podał, że w 2016r. rodzice przekazali mu notarialnie gospodarstwo, a jak wynika z zeznań Z. S. powód był zainteresowany jego przejęciem. Powód prowadzi gospodarstwo z pomocą rodziców, rozwija hodowlę mleczną, otrzymuje dopłaty unijne. N. uznać, biorąc pod uwagę wykształcenie rolnicze powoda, iż był on naturalnym następcą do przejęcia gospodarstwa po rodzicach. Również konieczność sprawowania opieki nad rodzicami, z którym wspólnie zamieszkuje przez cały czas nie może stanowić przesłanki do uznania znacznego pogorszenia sytuacji życiowej powoda .

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w Łomży orzekł, jak w sentencji.

O kosztach orzeczono na mocy art. 100 kpc, uznając, że powód wygrał sprawę w 72%. W skład kosztów wchodziła opłata od pozwu w wysokości 10,500 zł. oraz koszty zastępstwa prawnego .